

Streda 1. apríla 2020

Zapiš si poznámky do zošita a nauč sa ich.

Slovesá delíme na:

ZVRATNÉ	NEZVRATNÉ
- súčasťou slovesa JE slovo SA alebo SI	- súčasťou slovesa NIE JE slovo SA alebo SI
Napr. učil sa , zopakovali si , rozumieť si ...	Napr. písala, učil, zopakovali, rozumieť...

Pracovný zošit str. 35/cv. 1 a b

str. 35/cv. 2

str. 9/cv. 3 b

str. 9/cv. 4

Svoje odpovede si skontroluj tu:

Detektívi v čase

slovesá + zvrtné a nezvrtné slovesá

Učiteľ **pozrel** na deti a stroho oznámil písomku zo starovekého Ríma. V týždni tento oznam **zopakoval** viackrát. Na dejepisnú písomku **pripravil** vždy zaujímavé, no náročné otázky. Traja priatelia z knihy *Detektívi v čase* **sa rozprávali**, ako **sa** čo najlepšie **pripraviť** na písomku z ich obľúbeného obdobia. Učiteľ im veľa **rozprával** o starovekom Ríme. **Učil** ich nielen o rímskych cisároch, ale aj o rímskych stavbách a hrách. Kamaráti **sa učili** radi najmä o gladiátoroch. **Pozreli si** úžasný film a zatúžili opäť **sa dostať** do minulosti. **Dostali** nápad! **Zopakujú si** napínavú výpravu do histórie, tentoraz do Ríma. Tajomný Tempus v benediktínskom kláštore ich už iste očakáva.

Fabian Lenk: Detektívi v čase

1. a) Prečítajte text.
b) Vypíšte hrubo vyznačené slovesá a rozdelte ich do dvoch stĺpcov. Skúste vysvetliť, čím sa líši ich význam podľa vzoru:

A. rozprával o Ríme (o niečom)	B. rozprávali sa → rozprávali sa medzi sebou
slovesá bez sa, si	slovesá so sa, si
pozrel, zopakoval, pripravil, rozprával, dostali, učil	pozreli si, zopakujú si, rozprávali sa, pripravíť sa, dostať sa, učili sa

Medzi slovesami rozlišujeme

- **nezvrtné slovesá:** dostať, pozrieť, rozprávať, zopakovať;
- **zvrtné slovesá:** dostať **sa**, pozrieť **sa/si**, rozprávať **sa**, zopakovať **si**.

Zvrtné slovesá sa skladajú z dvoch častí: **sloveso + zvrtné sa, si**.

Zvrtné **sa** vyjadruje **sám seba** alebo **medzi sebou**: kúpať **sa**, obliekať **sa**, rozprávať **sa**.
Zvrtné **si** vyjadruje **sám sebe** alebo **medzi sebou, navzájom**: zopakovať **si**, pomáhať **si**.

2. Do viet podľa významu doplňte vhodné zvrtné alebo nezvrtné slovesá.

rozbehnúť/rozbehnúť sa, ohriať/ohriať sa, poznať sa/poznať, brániť/brániť sa, natiahnúť sa/natiahnúť

Deti sa rozbehli po školskom dvore. Starosta rozbehol plán výstavby obce.
Počkaj, ohrejem ti polievku. Čo stojíte medzi dverami, podte sa ohriať! Starká pozná veľa bylín na liečivé čaje. S Gabou sa poznáme od detstva. Slovenský tím dlho bránil súperovi zvýšiť gólový náskok. Chcel som sa brániť, ale nešlo to.
Sused na stĺpiky natihol plot. Po práci sa natihol na ležadlo a odpočíval.

Pád	Jednotné číslo		Množné číslo	
N	blší trh	psí chvost	blšie trhy	psie chvosty
G	blšieho trhu	psieho chvosta	blších trhov	psích chvostov
D	blšiemu trhu	psiemu chvostu	blším trhom	psím chvostom
A	blší trh	psí chvost	blšie trhy	psie chvosty
L	(o) blšom trhu	(o) psom chvoste	(o) blších trhoch	(o) psích chvostoch
I	blším trhom	psím chvostom	blšími trhmi	psími chvostami

4. Z podstatného mena v zátvorke utvorte prívlastňovacie prídavné meno druhové a doplňte ho v správnom tvare.

Najmenšie mláďa porodí kengura červená. (Kengura) Kengurie mláďa je veľké asi ako oriešok. Hmotnosť a rozmery (pštros) pštrosích vajec sú obdivuhodné: jedno vajce je veľké ako 25 slepačích vajíčok a váži 1,5 kg. (Orol) Orlie hniezda sa rokmi zväčšujú a môžu dosiahnuť šírku aj dva metre. V (bocian) bocianích zobákoch končia drobné vodné živočíchy a rastliny. Okolo (bobor) bobrích hrádzí vidno stromy olúpané z kôry. (Šimpanz) Šimpanzí samček dospieva v siedmom-ôsmom roku, ale medzi dospelých je prijatý až o pár rokov neskôr. (Zebra) Zebří pár žije spolu po celý život, no mláďatá v dospelosti rodinu opúšťajú. Nočný (sova) soví let je neobyčajne tichý, takmer nečujný. (Králik) Králičí dupot sa ozýva vtedy, ak králik cíti nebezpečenstvo a dupotom varuje ostatných. Čerešne obsypané plodmi priťahujú nálety (škorec) škorčích krdľov.